

Akademik Tomislav RAUKAR, tajnik Razreda

RIJEČ NA ISPRAĆAJU AKADEMIKA LUJE MARGETIĆA

Rijeka, Trsat, 21. svibnja 2010.

U ovom tužnom času želio bih se, u ime Razreda za društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ali i u svoje ime, barem s nekoliko skromnih riječi oprostiti od našega dragoga kolege, istaknutoga znanstvenika, akademika Luje Margetića. Četvrt je stoljeća akademik Lujo Margetić pripadao našem Razredu kao njegov nerazdvojni dio, najprije kao izvanredni član od godine 1986., a zatim kao redoviti član od godine 1991.

Svojim znanstvenim interesom pokrivao je golemo istraživačko područje: pravnopovijesni razvoj u širokom luku od antičke Grčke i Rima do europske i hrvatske srednjovjekovne povijesti. Njegov je uvijek živi istraživački duh desetljećima otvarao nova pitanja ili iznova podvrgavao novim provjeravanjima već iznesena gledišta. U brojnim je svojim radovima neprekidno isticao da znanost može napredovati samo u kritičkim diskusijama, pa je takvim razmjenama gledišta uvijek iznova nudio i vlastite istraživačke rezultate.

Pri tome vrijedi reći da je akademik Margetić takvim provjeravanjima podvrgavao i vlastite rezultate, što je značajka samo velikih istraživača, kakvima je on nedvojbeno pripadao. Jedan od najljepših primjera su njegova istraživanja o vremenu doseljenja Hrvata koje je davne 1977. pomaknuo od prve polovice VII. na kraj VIII. stoljeća. Ta je teza gotovo revolucionarno odjeknula u hrvatskoj historiografiji, pa je na toj osnovici nastala opsežna, plodna literatura, no ipak, ta ga činjenica nije priječila da u kasnijim istraživanjima svoje poznato gledište dopuni, pa i promije-

ni novim istraživanjima i novim rješenjima, a tako postupaju samo veliki znanstvenici.

No, akademik Lujo Margetić nije bio samo istaknuti pripadnik hrvatske historiografije i krajnje savjesni član Razreda za društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. On je u isti mah bio i draga osoba koja je u osobnim komuniciranjima iskazivala svu živost svojega duha. Kad je prije nekoliko godina zbog zdravstvenih teškoća prestao dolaziti u Zagreb na sjednice Razreda, rekao sam mu u razgovoru da uvažavam njegove razloge, ali da se ipak nadam da će ponekad doći u svoj Razred, na što je on odgovorio: „kolega, vi imate bolje mišljenje o mojim nogama nego ja sam“. Eto, takav je bio akademik Lujo Margetić u neposrednim ljudskim odnosima, duhovit, živahan, srdačan.

Razred za društvene znanosti i hrvatska historiografija bitno su osiromašeni odlaskom akademika Luje Margetića. Ne postoji nitko tko bi taj gubitak mogao barem malčice ublažiti, još manje nadoknaditi. U proučavanju pravne povijesti hrvatskoga srednjovjekovlja dugo će vladati nenadoknativa praznina, što prije svega vrijedi i za Razred za društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Ako nas nešto barem u sićušnoj mjeri smije utješiti, to je činjenica da nam je ostalo golemo znanstveno djelo akademika Luje Margetića koje će nam biti trajnim vrelom poticaja za nova istraživanja.

Zahvalni smo akademiku Luji Margetiću na vrijednoj znanstvenoj baštini koju nam ostavlja. A njegov koliko duhoviti, toliko i samozatajni ljudski lik nastavit će živjeti u našim zajedničkim sjećanjima.